

OBECNÉ INFORMACE O PŘEDMĚTU

- Předmět ukončen testem, následně zkouška (podle budoucí situace)
- Doporučení studijní literatury: MACHOVÁ, Jitka. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.
- Do ISU budou vloženy studijní materiály a nahrané přednášky

PŘIVOLÁNÍ ODBORNÉ POMOCI

- ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155
- POLICIE 158
- HASIČI 150
- TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ 112

ZACHRÁNCE SDĚLÍ DISPEČEROVI TÍSŇOVÉ LINKY
CO SDĚLIT?

- **CO SE STALO**
- TYP POSTIŽENÍ, ZÁVAŽNOST PŘÍHODY, POČET, VĚK, POHLAVÍ, CHARAKTERISTIKU PORANĚNÍ
- KDO VOLÁ - JMÉNO

- **KDE SE UDÁLOST STALA - LOKALIZACE MÍSTA (JASNÝ ORIENTAČNÍ BOD)**
- ZACHRÁNCE NEPOKLÁDÁ TELEFON JAKO PRVNÍ, ODPOVÍDÁ NA DOTAZY DISPEČERA

OBECNÝ POSTUP PRVNÍ POMOCI

ZÁSADY BEZPEČNOSTI PŘI POSKYTOVÁNÍ POMOCI

- **BEZPEČNOST ZACHRÁNCE PRIORITY A BEZPEČNOST PRO POSTIŽENÉHO**
- NEBEZPEČÍ PRO ZACHRÁNCE SPOJENO S TĚMITO SITUACEMI
- **DOPRAVNÍ NEHODA**
- ZASTAVIT V BEZPEČNÉ VZDÁLENOSTI, ROZSVÍTIT VÝSTRAŽNÁ SVĚTLA
- UMÍSTIT SPOLUCESTUJÍCÍ ZA SVODIDLA
- OBLÉCT REFLEXNÍ VESTU
- UMÍSTIT BEZPEČNOSTNÍ TROJÚHELNÍK VE VHODNÉ VZDÁLENOSTI
- VYPNOUT ZAPALOVÁNÍ HAVAROVANÉHO VOZIDLA
- ZAMEZENÍ HOŘENÍ A MANIPULACE S OHNĚM
- **OSOBA V OHNISKU POŽÁRU**
- MOKRÝ ŠÁTEK PŘES ÚSTA, PŘILBA NEBO IMPROVIZOVANÁ OCHRANA HLAVY
OCHRANA RUKOU

OBECNÝ POSTUP PRVNÍ POMOCI

- **PROSTŘEDÍ ZAMOŘENÉ PLYNEM - OTEVŘENÍ (V NOUZI ROZBÍT OKNA, DVEŘE, VYTVOŘIT PRŮVAN)**
- **ZÁSAHY VE VODĚ- ZACHRÁNCE SE POKUSÍ NEVSTUPOVAT DO VODY(HOZENÍ VĚTVE, LANA), POKUD JE NEZBYTNÉ DO VODY VSTOUPIT JISTÍ SE NA BŘEHU LANEM**
- **ÚRAZ ELEKTRICKÝM PROUDEM - PŘERUŠENÍ KONTAKTU S VODIČEM (VYPNUTÍ SPOTŘEBIČE, JISTIČE)**
- **NAKAŽLIVÉ ONEMOCNĚNÍ POSTIŽENÉHO - NIKDY NELZE VYLOUČIT- DŮSLEDNÉ POUŽÍVÁNÍ RUKAVIC A RESUSCITAČNÍ ROUŠKY**

ZÁKLADNÍ KROKY PRVNÍ POMOCI BEZVĚDOMÍ A RESUSCITACE

- CO JE POTŘEBNÉ SI PAMATOVAT

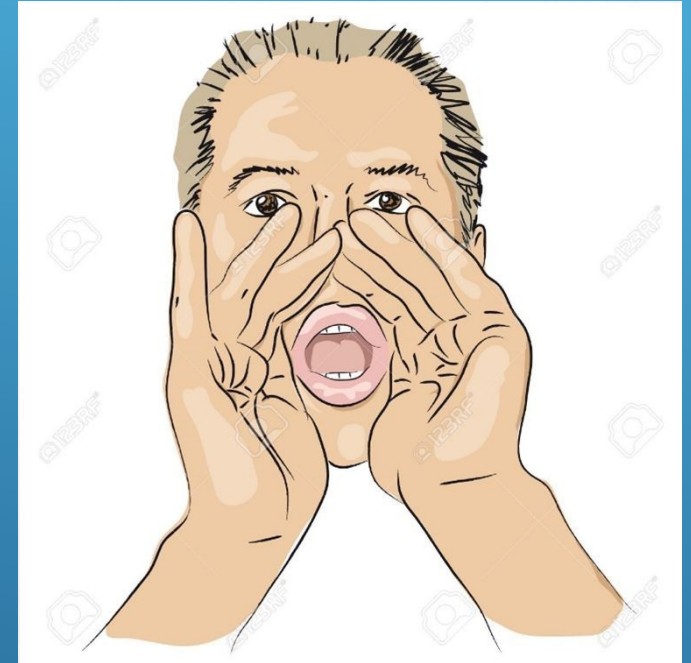
VLASTNÍ BEZPEČÍ

- POKUD UVIDÍŠ ZRANĚNÉHO ČLOVĚKA, VŽDY MYSLI NEJPRVE NA SVÉ VLASTNÍ BEZPEČÍ!
- POKUD BUDEŠ SÁM V POŘÁDKU, POMŮŽEŠ TAK LÉPE RANĚNÉMU
- POKUD NEDÁŠ POZOR SÁM NA SEBE, BUDOU MUSET OSTATNÍ POMÁHAT VÍCE RANĚNÝM (TOBĚ I RANĚNÉMU)
- PŘ. POKUD UVIDÍŠ NA ULICI PŘES CESTU RANĚNÉHO ČLOVĚKA, NEZTRÁCEJ HLAVU A NEJPRVE SE ROZHLÉDNI, NEŽ MU PŮJDEŠ POMOCI

OSLOVENÍ

- DRUHÝM KROKEM JE OSLOVENÍ RANĚNÉHO
  - UŽ KDYŽ SE BLÍŽÍME K RANĚNÉMU, ZKUSÍME NA NĚJ ZAVOLAT, NEBO JEJ JINAK OSLOVIT
  - VOLEJTE KLIDNĚ HLASITĚ, NIC TÍM NEZKAZÍTE
-
- PŘ. HALÓ, PROSÍM VÁS, SLYŠÍTE MĚ?
PANE/PANÍ JSTE V POŘÁDKU?

BOLESTIVÝ PODNĚT

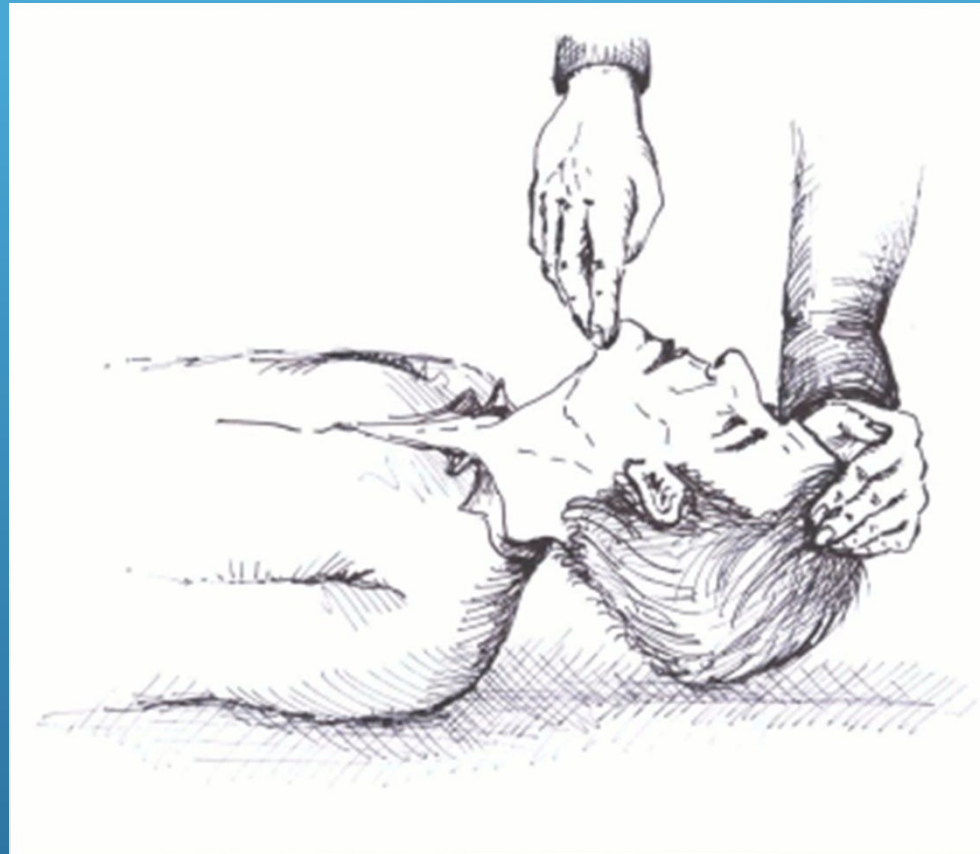
- POKUD RANĚNÝ NEREAGUJE, ZKUSÍME BOLESTIVÝ PODNĚT
- DEJ DVA PRSTY POD UŠI U ČELISTNÍHO KLOUBU RANĚNÉHO A ZATLAČ NA TATO CITLIVÁ MÍSTA
- MŮŽEŠ TAKÉ PŘEJET KLOUBY PŘES HRUDNÍ KOST RANĚNÉHO

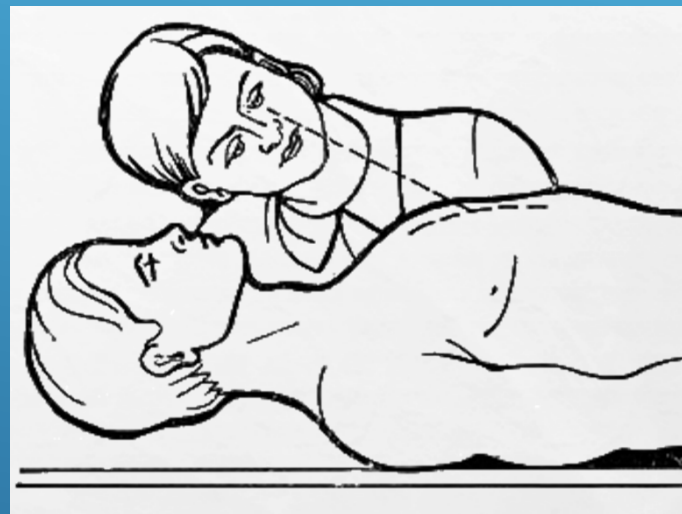
ZÁKLON HLAVY

- NIKDY NEZAPOMEŇ NA ZÁKLON HLAVY!!!
- UCHOP RANĚNÉHO JEDNOU RUKOU ZA BRADU A DRUHOU NA ČELE
- ZATLAČ NA ČELO A ZÁROVEŇ TAHEM VYTÁHNI BRADU SMĚREM VZHŮRU, ZPRŮCHODNÍŠ TAK CESTY DÝCHACÍ

KONTROLA DÝCHÁNÍ

- PO ZÁKLONU HLAVY MUSÍŠ ZKONTROLOVAT, ZDA RANĚNÝ DÝCHÁ
- UCHO PŘILOŽÍŠ BLÍZKO KE RTŮM A BUDEŠ POSLOUCHAT, ZDA RANĚNÝ DÝCHÁ, K TOMU SE JEŠTĚ BUDEŠ DÍVAT, ZDA SE RANĚNÉMU HÝBE HRUDNÍK (KONTROLU PROVÁDÍME 10S)
- URČÍŠ, ZDA RANĚNÝ DÝCHÁ NEBO NEDÝCHÁ

VOLÁNÍ ZDRAVOTNÍ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

- DÝCHÁ? – POKUD RANĚNÝ DÝCHÁ VOLEJ 155
- NEDÝCHÁ? – POKUD JSI ZCELA SÁM, NEJPRVE ZAVOLEJ 155, POTÉ ZAČNI RESUSCITOVAT RANĚNÉHO – POKLEKNEME VEDLE POSTIŽENÉHO A PŘILOŽÍME HRANU (PATU) DLANĚ JEDNÉ RUKY, PŘES NI PAK HRANU DRUHÉ DLANĚ, PROPNEME LOKTY, NAKLONÍME SE NAD POSTIŽENÉHO RAMENY, POLOŽÍME NA STŘED HRUDNÍ KOSTI A STLAČUJEME HRUDNÍK DO HLOUBKY ALESPON 5 CM FREKVENCÍ 100 ZA MINUTU, DO PŘÍJEZDU ZÁCHRANNÉ SLUŽBY NEBO DOKUD SE POSTIŽENÝ NEZAČNE HÝBAT.

UMĚLÉ DÝCHÁNÍ

- POKUD JE ZACHRÁNCE VYŠKOLEN A JE OCHOTEN PROVÁDĚT UMĚLÉ DÝCHÁNÍ KOMBINUJE STLAČENÍ A UMĚLÉ VDECHY **30:2**, POKUD ZACHRÁNCE NEMŮŽE NEBO NENÍ-LI OCHOTEN PROVÁDĚT UMĚLÉ DÝCHÁNÍ, PROVÁDÍ POUZE SAMOSTATNÉ NEPŘEUŠOVANÉ KOMPRESY HRUDNÍKU
- RESUSCITACI DĚTÍ A STAVŮ PO UTONUTÍ ZAHAJUJEME 5-TI ÚVODNÍMI VDECHY, DÁLE POKRAČUJEME VE ZNÁMÉM POMĚRU 30:2
V PŘÍPADĚ 1 ZACHRÁNCE VOLÁME 155 AŽ PO MINUTĚ RESUSCITACE

RESUSCITACE DĚTÍ

- ZACHRÁNCE UDRŽUJE VOLNÉ DÝCHACÍ CESTY- VDECHNE 5X DO DÍTĚTE – RUKOU SPOČÍVAJÍCÍ NA ČELE STISKNE NOSNÍ KŘÍDLA A UTĚSNÍ SVÁ ÚSTA KOLEM ÚST DÍTĚTE, U KOJENCŮ OBEMKNE SVÝMI ÚSTY ÚSTA I NOS DÍTĚTE – VDECHUJE POUZE TOLIK, ABY BYLO PATRNÉ ZVEDÁNÍ HRUDNÍKU
- U KOJENCŮ PŘÍLIŠ NEZAKLÁNÍME HLAVU- SPÍŠE NEUTRÁLNÍ POLOHA HLAVY
- ZAHAJUJEME STLAČOVÁNÍ HRUDNÍKU, STLAČUJEME DOLNÍ ČÁST HRUDNÍ KOSTI, POMOCÍ JEDNÉ NEBO OBOU RUKOU
- NEUSTÁLE POKRAČUJEME V POMĚRU 30:2
- U KOJENCŮ DVĚMA PRSTY(100 STLAČENÍ ZA MINUTU NE VÍCE NEŽ 120)

RESUSCITACE POMOCÍ AED

- AUTOMATICKÝ EXTERNÍ DEFIBRILÁTOR JE URČEN PRO POUŽITÍ U DĚTÍ NAD 8 ROKŮ, POKUD NENÍ DOSTUPNÝ DĚTSKÝ, LZE JEJ POUŽÍT
- JAKMILE JE AED K DISPOZICI, ZACHRÁNCE HO ZAPNE A PŘILEPÍ ELEKTRODY NA HRUDNÍK, JE-LI NA MÍSTĚ VÍCE NEŽ JEDEN ZACHRÁNCE, STLAČOVÁNÍ HRUDNÍKU BY MĚLO POKRAČOVAT
- ZACHRÁNCE DÁLE NÁSLEDUJE POKYNY AED, NEDOTÝKÁ SE POSTIŽENÉHO
- JE-LI DOPORUČEN VÝBOJ, UJISTÍ SE, ŽE SE POSTIŽENÉHO NIKDO NEDOTÝKÁ, NÁSLEDNĚ STISKNE TLAČÍTKO
- OKAMŽITĚ PO VÝBOJI ZAČNE ZACHRÁNCE ZNOVU STLAČOVAT HRUDNÍK POSTIŽENÉHO, POKRAČUJE DO PŘÍJEZDU ZÁCHRANNÉ SLUŽBY NEBO DOKUD SE NEZAČNE BUDIT

NEÚRAZOVÉ STAVY

- **INFARKT MYOKARDU**
- PŘERUŠENÍ DODÁVKY O₂ K SRDEČNÍMU SVALU, DOCHÁZÍ K UCPÁNÍ VĚNČITÉ TEPNY SRAŽENINOU, PŘEDCHÁZÍ ZÚŽENÍ VĚNČITÉ TEPNY(PŘI NÁMZE, KDY SE ZVÝŠÍ SPOTŘEBA KYSLÍKU(VČAS LÉČIT)
- PŘÍZNAKY :
- BOLEST NA HRUDI (TYPICKÁ BOLEST SVÍRAVÁ ŠÍŘÍCÍ SE DO KRKU, HORNÍ KONČETINY, BŘICHA), NEVOLNOST, ZVRACENÍ, POCENÍ, NEKLID, STRACH ZE SMRTI
- **PRVNÍ POMOC:** VOLAT ZÁCHRANOU SLUŽBU, UKLIDNĚNÍ, POLOHA V POLOSEDĚ, PŘÍSUN ČERSTVÉHO VZDUCHU, NEPODÁVAT TEKUTINY, PŮL ACYLPYRYNU(ROZDRTIT)
- U LÉČENÝCH PACIENTŮ SE PTÁT PO LÉCÍCH - NITROGLYCERIN – SPRAY NEBO TABLETY

CÉVNÍ MOZKOVÁ PŘÍHODA

- PŘERUŠENÍ PŘÍVODU KRVE DO MOZKU-ISCHEMIE-UCPÁNÍ MOZKOVÉ TEPNY, KRVÁCENÍ DO MOZKU-PRASKNUTÍ MOZKOVÉ TEPNY
- PŘÍZNAKY: ZMATENOST, OCHRNU TĚLA, ZHORŠENÍ SLOVNÍ KOMUNIKACE, ZÁVRATĚ (MOHOU PŘIPOMÍNAT OPILOST) AŽ PO OKAMŽITOU SMRT
- JAK ROZPOZNAT PŘÍZNAKY CMP-METODOU **FAST**
- **FACE-** POŽÁDAT, ABY SE USMÁL- POKLES ÚSTNÍHO KOUTKU NEBO OČNÍHO VÍČKA
- **ARM-** ZVEDNU MU RUCI DO PŘEDPAŽENÍ-NEMŮŽE UDRŽET OBĚ PAŽE VE STEJNÉ VÝŠCE
- **SPEECH-** ZEPTÁM SE, JAK SE JMENUJE-NESROZUMITELNĚ ODPOVÍDÁ
- **TIME- IHNEDE VOLÁM 155**

- PRVNÍ POMOC:
- KONTROLA ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH FUNKCÍ
- PACIENT PŘI VĚDOMÍ- ABSOLUTNÍ KLID, BEZ POHYBU
- PACIENT V BEZVĚDOMÍ - NEPRODLENÉ VOLÁNÍ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY 155

DĚKUJI ZA POZORNOST

